

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİNİN TÜRK DÜNYASINA AKADEMİK YAKLAŞIMI ÜZERİNE

Hacı Veli BİŞKİN*

Özet: Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla bu topraklardaki Türk Cumhuriyetleri bağımsızlıkların ilan etmeye başlamışlardır. Bu bağımsızlıkların ilanıyla Türk Devletleri kendilerini her yönüyle inşa etmeye başlamışlardır. Türkiye Cumhuriyeti ise bu süreçte Türk Devletleriyle çok yönlü bir ilişki içerisine girmiştir. Türkiye Moskova anlaşmasıyla Türk devletleriyle askıya aldığı ilişkilerini diplomatik, kültürel ekonomik, ticari her yoldan güçlendirmek için çalışmalara başlamıştır. 1992'den itibaren devam eden bu çabalar 2009 yılındaki Nahçıvan Antlaşması'yla uluslararası örgüt yapısına bürünmüştür. Bu çalışmada konu Türk Dünyası-Türkoloji ilişkileriyle sınırlandırılmıştır. Türk Dünyasıyla ilişkiler geliştirilirken on dokuzuncu yüzyıldan itibaren Türklük Bilimi (Türkoloji) kavramı da kullanılmaya başlanmıştır. Bu noktada Türkiye'de ve Türk Dünyasında birçok çalışma yapılmıştır. Yükseköğretim kurumlarında Türkoloji adına bölümler, enstitüler ve kurulan merkezler üzerinden birçok çalışma yapılmış ve yapılmaktadır. Bu çalışma Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinin Türk Dili ve Edebiyatı, Halk Bilimi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları başta olmak üzere diğer bölümleri ile enstitüleri ve merkezleri üzerinden yapılan lisansüstü çalışmaları kapsamaktadır. Böylece üniversitenin bir yandan Türkoloji'ye katkıları lisansüstü boyutta tespit edilirken diğer yandan da Türk Dünyasına yaklaşımının somutlaştırılması amaçlanmaktadır. Çalışmanın bibliyografik bir yönü de düşünüldüğünde ileri çalışma yapmak isteyen başta Türkologlar olmak üzere diğer alan çalışanlarına da kaynaklık edeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Türkoloji, Türk Dili ve Edebiyatı, Bibliyografya, Türk Devletleri, Türkolog*

Niğde Ömer Halisdemir University's Academic Approach to the Turkic World

Abstract: With the dissolution of the Soviet Union, the Turkic Republics in these territories began to declare their independence. Following these declarations, the Turkic states have started to reconstruct themselves in all aspects. During this period, the Republic of Turkey entered into a multifaceted relationship with these Turkic states. Turkey, through the Moscow Agreement, has resumed its previously suspended relations with the Turkic states and has been working to strengthen these relations diplomatically, culturally, economically, and commercially in every possible way since 1992. These efforts became structured under an international organization with the Nakhchivan Agreement in 2009. This study is limited to the relations between the Turkic World and Turkology. While developing relations with the Turkic World, the concept of Turkology (the study of Turkic culture and languages), which began to be used since the nineteenth century, has been employed. In this context, numerous studies have been conducted both in Turkey and in the Turkic World. At higher education institutions, many studies have been and are being conducted through departments, institutes, and centers dedicated to Turkology. This study covers the postgraduate studies conducted at Niğde Ömer Halisdemir University, particularly in the departments of Turkish Language and Literature, Folklore, and Contemporary Turkic Dialects and Literatures, as well as other departments, institutes, and centers. Thus, while the contributions of the university to Turkology at the postgraduate level are identified, it is also aimed to concretize the university's approach to the Turkic World. Considering the bibliographic aspect of the study, it is anticipated to serve as a resource for further research, particularly for Turkologists and other field workers.

Key Words: *Turkology, Turkish Language and Literature, Bibliography, Turkic States, Turkologist*

Giriş

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kuruluşuna liderlik eden Mustafa Kemal Atatürk 29 Ekim 1933 yılında konuşmasında dile getirdiği, “Dostumuz Sovyetler Birliği içerisinde dili, inancı, özü bir olan kardeşlerimiz vardır. Onlara sahip çıkmaya hazır olmalıyız. Millet buna nasıl hazırlanır? Manevi köprülerini sağlam tutarak. Dil, inanç ve tarih bir köprüdür... Dış Türklerin bize yaklaşmasını beklemeyiz. Bizim onlara yaklaşmamız gerekli...” bu sözler Türk Dünyasına karşı olması gereken ilişkilerimizin aslında bir nevi özetidir (Türkkahraman ve Fidan, 2005: 75).

1933'teki bu yaklaşımın somut durumu 1992 yılından itibaren SSCB'nin resmen ortadan kalmasıyla ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu dağılma sonucunda Sovyetler içerisinde

* Dr., MEB Aksaray Hizmetiçi Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü, biskin1@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-7420-2655

Türkler, Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Muhtar ya da Özerk Türk Cumhuriyetleri ve Türk Topulukları olmak üzere üç kategoride varlıklarını sürdürmeye başlamışlardır (Türkkahraman ve Fidan, 2005: 76).

Dil ve kültür açısından dil ve kültür açısından çok ayrılıkların olmadığı yaklaşık 150-200 milyon civarındaki nüfusuyla Türkler dünya üzerinde nüfus bakımından önemli bir yer teşkil etmektedir. Elbette burada önemli olan bu kitlelerin bir arada tutulma ve ortak düşünceler etrafında hareketlerinin sağlanmasıydı. Türkiye'nin bu sıralardaki yaklaşımı çok önemliydi. Ancak üzülerek ifade etmeliyiz ki doksanlı yılların başlarında ortaya çıkan bu güzel gelişmelere karşı Türkiye, başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere birçok fikir adamı, tarihçi ve Türkologun hayallerine karşı bu işe karşı sıcak durmayan ya da bu tarihi kimlikten uzak insanların bürokratik görevlerde olması sebebiyle bu devletlerle iletişim kurulmasında sıkıntılar yaşandı. Türkiye, AB ilişkilerine karşı harcadığı enerjisinin az bir kısmını buralara harcasaydı belki de bugün durum çok farklı olacaktı. Millî şuur sahibi herkesçe de bilinmektedir ki AB'ye girişin aslında arka ön şartı Türkiye'nin yakın gelecekte kültürel açıdan Türklükten sıyrılmasına bağlanmaktadır (Gömeç, 2003: 11-12).

Türklerin bağımsızlıklarını ilanı elbette ki dört dörtlük, dört başı mamur bir Türk Devletleri ortaya çıkarmamıştır. Türk Dünyasının, “lider, sınır, resmi dil, Türk Cumhuriyetlerinin kendi aralarındaki sorunlar, Özerkler Türkler” gibi sorunları ortaya çıkmıştır (Gömeç, 2003: 12-16).

Mustafa Kemal Atatürk yine Cumhuriyet'in kurulduğu günden itibaren Türk dili, Türk edebiyatı, Türk tarihi, Türk sanatı, Türk etnografyası, Türk coğrafya sahalarında araştırmalar yapmak üzere bir enstitü kurulması talimatı verir ve bunun sonucunda başına da M. Fuat Köprülü'nün getirildiği 12 Kasım 1924 tarih ve 1111 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile “Türkiyat Enstitüsü” kurulur. Bu enstitü hazırladığı talimatname ve on madde ile amaçlarını da belirler (Özkan, 1997: 1-3). Türkoloji çalışmalarında Muharrem Ergin hocanın çalışmaları da önemlidir (Ergin, 1960: 133-160; Ergin, 1961: 109-128).

Akademik manada tüm bu gelişmeler çerçevesinde Türkoloji ve Türkolog kavramı ortaya çıkar. XIX. yüzyılda Avrupa'da gelişen ve Türkiye'de Osmanlının son dönemlerinde izlerine rastlanan (Öner, 2015: 88) *Türkoloji* ve bundan türetilen *Türkolog* sözcükleri sözlüklerimizde “Türk kültürünü, dil, tarih, edebiyat ve etnografyasını araştıran ilim, Türkiyat; Türkoloji ile uğraşan ilim adamı, Türkoloji bilgini” olarak verilir (Ayverdi, 2006: 3217).

Çalışma bir yönüyle de bibliyografik bir nitelik taşımaktadır. *Bibliyon* ile *garefein* kelimelerinin birleşmesinden oluşan bibliyografya terimi dilimize de *esame-i kütüp* ve *kitabiyat* olarak geçmiştir. Bibliyograva çalışmaları “bir konu hakkında yazı yazmak icap etse o döneme ait ya da o konuyla ilgili eserleri, yayınları taramadan nasıl yazı yazabiliriz?” gibi soruların cevap bulmasında bize yol göstermektedir. (Kılıçaslan ve Altuğ, 2016: 338-339).

Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren olduğu gibi özellikle 1992 yılından itibaren Türkiye, Türk Dünyasıyla dil, kültür, ekonomik ilişkileri başta olmak üzere ihtiyaç duyulan her alanda çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalardan birisi de kuşkusuz Yüksek Öğretim Kurumları bünyesinde teşekkül eden üniversiteler üzerinden olmuştur. Üniversitelerin Türk Dili ve Edebiyatı, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları bölümü ve Türkçe Eğitimi bölümleri ile diğer bölümleri lisans düzeyinde eğitimler vermiş ve ardından da gerek Sosyal Bilimler Enstitüsü gerekse kurulan diğer enstitü ve merkezler bünyesinde lisansüstü çalışmalara yön vermişlerdir. Bu manada Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi de Türkoloji'ye değişik bölüm ve alanlar üzerinden katkılar sunmaktadır. Üniversite bünyesinde eğitim veren Türk Dili ve Edebiyatı, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları, Sanat Tarihi, Sosyoloji, Tarih, Eğitim Fakültesi/Türkçe Eğitimi/Eğitim Bilimleri, İktisat/Kamu ve Uluslararası İlişkiler gibi bölümleri Türk Dünyasına dönük akademik manada bu bölümler

üzerinden değişik konularda lisans eğitimlerini sürdürmektedir. Yine bu bölümler Sosyal Bilimler Enstitüsü ve kurulmuş olan araştırma merkezleri üzerinden Türklük Bilimine yüksek lisans ve doktora programlarıyla ve yaptıkları karşılıklı anlaşmalarla lisansüstü çalışmalarla katkı sunmaktadırlar. Çalışma yukarıda bahsedilen bölümler üzerinden yapılan lisansüstü çalışma programlarıyla sınırlandırılmıştır. Yine bu noktada Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinin Türkolojiye ve Türk Dünyasına akademik manada yaptığı katkıların değerlendirmeleri yapılan farklı yayımlarla da değerlendirilmiştir (Bişkin, 2023a: 154-173; Bişkin, 2023b: 383-389).

1. Lisansüstü Çalışmalar

1.1. Yüksek Lisans Tezleri

1.1.1. Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

1998

1. İNSEL, Nuran, *Özbek Türkçesi'nde Zamirler, Sıfatlar ve Zarflar ve Edatlar*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Sadi Hıncal Nakıboğlu, Niğde.

2003

2. ALTINEL, Esin, *Türkmence-Türkçe Sözlüğe Göre Türkmen Türkçesinde Kelime Yapımı*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Mevlüt Gültekin, Niğde.

3. ERDEM UÇAR, Filiz Meltem, *Süleyman Padişah'ning Hükmi Örneğinde Özbek Türkçesinde İsim ve Fiil Çekim Ekleri*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2006

4. BİÇER KOÇAKLI, Selma, *Azerbaycan Dergisi Üzerine Bir İnceleme Yılı: 1952-1956, 1-57. Sayılar*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2007

5. BAYKOCA, Fatma, Leyla, *Kuzey Grubu Türk Şivelerinin Karşılaştırmalı Yapım Ekleri*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

6. KAYA, Sultan, *Azerbaycan Dergisi Üzerine Bir İnceleme (205-220)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Öğr. Gör. Ahmet Büyükkakkaş, Niğde.

7. KAYMAK, Ali, *Abay Kunanbay'ın "Qalın Elim, Qazağım" Örneğinde Kazak Türkçesi Fiil Çekim Ekleri*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

8. SAVAŞ, Münevver, *Azerbaycan Dergisi Üzerine Bir İnceleme (1977-1981, 221-238. Sayılar)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Hatice İçel, Niğde.

9. ŞEKER, Hamza, *Azerbaycan Dergisi Üzerine Bir İnceleme (1957-1962, 58-129. Sayılar)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2008

10. BAYRAM, Şükriye Duygu, *Hicran Künleri Romanı Örneğinde Özbek Türkçesinde Kelime Grupları*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

11. ŞENEL, Devrim, *Azerbaycan Türk Kültür Dergisi Üzerine Bir İnceleme Yılı: 1982-1986, 239- 258. Sayılar*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Ahmet Büyükkakkaş, Niğde.

2009

12. YAVUZ, Esra, *Said Ahmad'ın "UFQ" Romanı Esasında Özbek Türkçesinde Zarf-Fiiller*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Mevlüt Gültekin, Niğde.

2010

13. KAPAĞAN, Enver, *Amancan Jakıp'ın Hayatı ve Şiirleri*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yazar: Danışman Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2011

14. KILIÇ, Recep, *Seçme Şiirleriyle Özbek Şair Şevket Rahman*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

15. ÖZTÜRK, Fatih, *Sadakat Şiir Kitabı Örneğinde Halime Hüdayberdiyeva'nın Şiirleri Üzerine Bir İnceleme*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

16. YELOĞLU, Adem, *Abdullah Kadiriyy'nin Ötken Künler Romanı Örneğinde Özbek Türkçesinde Edatlar*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2012

17. BAYRAKDARLAR, Tuğba, *Özbekçe Edebiyat Terimleri Sözlüğü*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

18. KARKINLI, Reyhan, *"Unutmas Meni Bağım" Şiir Kitabı Örneğinde Usman Nasir'in Şiirleri Üzerine Bir İnceleme*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

19. KILINÇ, Adem, *Kazan-Tatar Türkçesindeki Dünya, Hayat ve Tabiat Konulu Atasözleri Metin-Çeviri-Sözlük*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Akartürk Karahan, Niğde.

20. SUBAŞI, Özüm, *Codex Cumanicus ile Kırgız Türkçesinin Söz Varlığı Bakımından Karşılaştırılması*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Akartürk Karahan, Niğde.

21. YAZAN, Osman, *Kazak Hikayeciliğinde Amancan Jakıp'ın Hikayelerinin Yeri*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2013

22. ATAR, Murat, *Abdullah Kadiriyy'in Ötken Künler Romanı Örneğinde Özbek Türkçesinde Yapıları Bakımından Zarf-Fiiller*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

23. YILMAZ, Gülşah, *Kazan-Tatar Türkçesindeki Aile ve Akrabalık Konulu Atasözleri: Metin-Çeviri-Sözlük*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Akartürk Karahan, Niğde.

2014

24. AKKOCA, Duygu, *Abiş Kekilbayulı'nın 'Ülker' Romanı Örneğinde Kazak Türkçesinde Yapıları Bakımından Zarf-Fiiller*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

25. BACAĞLI, Yılmaz, *Mağcan Cumabeyulı'nın Şiirleri Üzerine Bir İnceleme*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2015

26. SALKARBEKOVA, Elmira, *Kırgız Tuusu Gazetesinin İlk Yılı ve Kırgız Basınının Doğuşu*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

27. ABDAZİMOVA, Dilrabo, *Türkistan'daki Cedit Hareketi Yayın Organlarından Ayna Dergisi Üzerine Bir İnceleme*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2016

28. MAITUOHUTI, Hanıkezi, *Memtimin Hoşur'un 'Kum Baskan Şehir' Romanı Örneğinde Çağdaş Uygur Türkçesinde Yapıları Bakımından Edatlar*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

29. ANNIWAN, Maimaitı, *Zordun Sabir'in Anayurt Romanı Üzerine Bir İnceleme*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2017

30. SAZAYEVA, Botagoz, *Kazakistan Cumhuriyeti'nin Dil Politikası*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Meryem Arslan, Niğde.

31. KURDO BAYIZ, Darya, *"Mecmû'a-i Eş'âr (06 Mil Yz A 2299) İnceleme-Metin-Tıpkıbasım"*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Keziban Paksoy, Niğde.

32. BAZARBAYEVA, Lazzat, *Çokan Velihanov (Eserleri)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.kız kazak

33. İSMAEL, Mohammed Azeez, *Hüsam Hasret Hayatı, Sanatı, Edebi Kişiliği*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Yrd. Doç. Dr. Nevin Mete, Niğde.

2018

34. TUYGHO, Nesar Ahmad, *Afganistanlı Özbek Şairlerden Taşkın Bahayi Ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

35. TAHER, Rıbeen Nadhim, *Müntahabât-ı Edebiyye (06 Mil Yz A3756) İnceleme-Metin-Tıpkıbasım*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Keziban Paksoy, Niğde.

2019

36. MANEKEYEVA, Rakhat, *Şekerim Kudayberdiuli'nin Sanatı ve Şiiri Üzerinde İnceleme*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Erdinç Demiray, Niğde.

37. YELOĞLU, Fatma, *"Almas Zerriler" Kitabı Örneğinde Uygur Türkçesinde Cümle Bilgisi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Büyükakkaş, Niğde.

2021

38. YERTAYEVA, Assylzat, *Kazak Türkçesindeki Eş Anlamlı Kelimelerin Yapısı Üzerine Bir İnceleme*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Adem Yeloğlu, Niğde.

2023

39. KUŞ, Esmâ, *Kazak Atasözlerinde Kelime Grupları*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Erdinç Demiray, Niğde.

1.1.2. Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı

2020

40. ÖZENÇ, Tuğba, *Kırgızca-Türkçe Sözlük'e Göre Kırgız Türkçesinde İsim Yapım Ekleri*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Mevlüt Gültekin, Niğde.

41. SÖNMEZ, Tuğçe, "Saga Aytkan Sır" Adlı Eser Esasında Cümle Bilgisi Çalışması, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Mevlüt Gültekin, Niğde.

42. TAY, Sevilay, Zeynep Biişeva'nın "Kemhétêlgender" Romanının Bağlamli Dizin ve İşlevsel Sözlüğünün Hazırlanması, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Fatma Ertürk, Niğde.

2021

43. ÖZKAN, İbrahim, Kazak Türkçesinde Tıp Terimleri, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Meryem Arslan, Niğde.

44. KILINÇ, Özlem, Başkurt Fıkraları Üzerine Bir Araştırma, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Fatma Ertürk, Niğde.

45. BÜYÜKERYILMAZ, Esra, Başkurt Türkçesinde İsim Yapım Ekleri ve İşlevleri: Tarihi Karşılaştırmalı Bir İnceleme, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Fatma Ertürk, Niğde.

2022

46. TAMAM, Kübra, Zeyneb Biişeva'nın Ülü İyik Buyında Adlı Romanının Bağlamli Dizin ve İşlevsel Sözlüğü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Fatma Ertürk, Niğde.

47. ZORLU, Büşra, 'Kırgız Halkının Atasözleri' Kitabı Örneğinde Kırgız Türkçesi Cümle Bilgisi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Meder Saliev, Niğde.

48. ERDOĞAN, Şenay, Abdulla Qahhor'un 'Sinchalak' Adlı Eseri Esasında Özbek Türkçesinde Kelime Grupları (İnceleme, Çeviri Yazı, Aktarım), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Mevlüt Gültekin, Niğde.

49. AVCİ, Neslihan, Salam Qadizada'nın "Qış Gecəsi" Adlı Romanı Üzerine Dil İncelemesi (İnceleme-Metin-Aktarım), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Meryem Arslan, Niğde.

50. AKDAĞ, Rukiye, Şayim Şavaev'in 'Bilal Nazim' Romanı Örneğinde Yeni Uygur Türkçesinde Zarf-Fiiller, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Adem Yeloğlu, Niğde.

51. YAKICI, İsmail, Kasımalı Bayalınov'un Kurman Cılga Adlı Uzun Hikayesi Örneğinde Kırgız Milli Kimliği, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Meder Saliev, Niğde.

2023

52. GÜLTEKİN, Hülya Merve, Toğay Murad'ın 'Oydında Yurgan Odamlar' Adlı Romanı Esasında Özbek Türkçesinde İsim, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Mevlüt Gültekin, Niğde.

53. KÖSEN, Muhammed Fettah, Divan-ı Lügat'it-Türk'te Geçen Giyim Kuşam Kültürü ile İlgili Söz Varlığı ve Başkurtçadaki Durumu Üzerine Bir İnceleme, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Fatma Ertürk, Niğde.

54. UYSAL, Yıldız, Başkurt Atasözleri ve Deyimlerinde Renkler, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Fatma Ertürk, Niğde.

55. KESER, Saadet, Dil ve Anlam Özellikleri Bakımından Göktürk Metinlerindeki Sözcüklerle Tatar ve Başkurt Türkçesindeki Sözcüklerin Karşılaştırılması, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Fatma Ertürk, Niğde.

56. TAŞKIN, Ayşe, *Aqselew Seydimbek'in Hikayeleri Örneğinde Kazak Türkçesi Edatlar*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Perizat Yertayeva, Niğde.

57. ŞEHNAZ, Burhaneddin, *Özbek Türkçesi Ağzlarında Oğuzca Unsurlar*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Meder Saliev, Niğde.

1.1.3. Avrasya Araştırmaları Ana Bilim Dalı

2017

58. KARLUK, Anakız, *Çin'in Uygur Köylü İşçi Projesi Örneğinde Mecburi Kültürel Değişme*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2018

59. AZİZPOUR, Roghaiyeh, *Tebriz'de Yayınlanan Dede Korkut Dergisi Üzerine Bir İnceleme (1982-1980)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Faruk Çolak, Niğde.

60. SHAOQIONG, Du, *Sarı Uygur Edebiyatı ve Yoghör Chamduugiin Tumur Üzerine Bir İnceleme*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2020

61. ASSAN, Gulıza, *XIX.Yüzyılın Başından Günümüze Kazak Türkçesinin Yazımı ve Alfabe Meselesi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Büyükakkaş, Niğde.

62. HAKAN, Yunus Emre, *Saken Seyfulli'nin Aysa Romanında Sovyet Dönemi Kazak Milli Kimliği*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Büyükakkaş, Niğde.

63. SARI, Ünal, *Muhtar Mağavin'in Sarı Kazak Romanında Sovyet Dönemi Kazak Milli Kimliği*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Büyükakkaş, Niğde.

1.1.4. Avrasya Araştırmaları Merkezi Üzerinden Diğer Alanlar/Bölümlerde (Tarih, Sanat Tarihi, Sosyoloji, İktisat, Uluslararası İlişkiler, İletişim/Gazetecilik, Eğitim Bilimleri) Yapılan Yüksek Lisans Tezleri

2016

65. TALASH, Farıdullah, *Afganistan-Çin İlişkileri*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Mustafa Talas, Niğde. (Eğitim Bilimleri) afganistan

66. SULEIMENOVA, Madına, *Kazakistan'da Enerji, Finas ve Büyüme İlişkisi Üzerine Ampirik Analiz*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Erdinç Tutar, Niğde.

2018

67. AKIN, Mutlu, *Uluslararası Ticaret Sisteminde Yeni Bir Yaklaşım: Çok Uluslu Şirketler Sosyolojisi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Fatih Yücel, Niğde.

68. ASLAN, Funda, *Türk Kültürü İçerisinde Türk Aile Yapısının Yeri*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Mehmet Ekiz, Niğde.

69. UMSUNAY, Zhumasheva, *Sovyet Sonrası Dönemde Kazakistan'da Milli Eğitim Politikası*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Mehmet Serkan Tafloğlu, Niğde.

2019

70. GÜHER, Aytaç, *Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü ve Özbekistan*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yazar: Danışman Doç. Dr. Mehmet Serkan Taflıoğlu, Niğde.

71. ÖZBEK, Reyhan, *Türkiye'de Evlilik Ritüelleri: Niğde örneği*, Danışman Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Prof. Dr. Yücel Can, Niğde.

72. ÜNLÜ, Neslihan, *Soğuk Savaş Döneminde Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin Orta Avrupa ve Balkanlara Yönelik Politikası*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Şahin, Niğde.

2019

73. ABULAITI, Tuersunjiang, *Çin Kültüründeki Millileşme ve Yayılma Süreci*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Mustafa Talas, Niğde. (Eğitim Bilimleri)

2020

74. MAMMADOV, Seymur, *Bir Kuşak Bir Yol Girişimi: Çin-Merkez ve Batı Asya Koridoru*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Kerem Gökten, Niğde. (İktisat)

75. MUSSUROVA, Malika, *Kazakistan'ın Dış Politikasında Çok Taraflılık ve Uluslararası Örgütler*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Şahin, Niğde.

76. PEKÇETİN, Yalçın Cihat, *Türkiye ve Rusya'nın Suriye Sorununa Yönelik Politikalarının Medyaya Yansımaları: Sputnik News Türkçe ve Anadolu Ajansı Örneği*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Lokman Zor.

77. PEKER, Süleyman Sami, *Türk Basınında Azerbaycan (1930-1950)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Hamdi Doğan, Niğde.

78. ÜNSAL, Ali, *Suriyeli Mültecilerin Sosyal Entegrasyonu: Reyhanlı Örneği*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Bülent Kara, Niğde.

79. YILDIRIM, Asya, *Çin Yönetimi ve Konfüçyüs*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Mehmet Ekiz, Niğde.

80. MAMMADOV, Seymur, *Bir Kuşak Bir Yol Girişimi: Çin- Merkez ve Batı Asya Koridoru*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Kerem Gökten, Niğde.

2021

81. DURAN, Selami, *Cemil Meriç'te Kültür ve Medeniyet Kavramlarının Sosyolojik Tahli*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Mustafa Talas, Niğde.

82. MALIKOVA, Sabina, *Orta Asya'daki Güç Mücadelesinin Ekonomik Boyutu*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Turgay Düğen, Niğde.

83. ÜLKER, Halil, *Hazar Jeopolitiği ve Hazar Konvansiyonu*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Turgay Düğen, Niğde.

84. SELVİ, Yunus Emre, *Türkiye'nin Kamu Diplomasisinin Azerbaycan Örneğinde İncelenmesi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Şahin,

2022

85. ELMAS, Makbule, *Çin'in Dünya Ekonomisinde Zirve Yolculuğu ve Zirvede Kalma Stratejisi: Bir Kuşak Bir Yol Girişimi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Kerem Gökten, Niğde.

86. HUSEYNLİ, Samir, *BRICS Ülkeler Grubu ve Türkiye ile Ticari İlişkilerin Analizi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Kerem Gökten, Niğde.

87. SAMADBAYLI, Tabriz Gurshad, *İkinci Karabağ Savaşı'nın Medyada Temsili*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Elif Şeşen, Niğde.

88. RAHMANBERDİYEV, Bahbit, *Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği Döneminde Türkmenistan'daki Muhaliif Hareketler*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Bayram Polat, Niğde.

2023

89. NURTAZA, Aidana, *Orta Asya Devletleri Arasındaki İlişkilerde Su Yönetim Meselesi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Turgay Düğen, Niğde.

99. ÇAĞLI, Batuhan, *Rusya Ukrayna Savaşı Sürecinin Dünya Ekonomisine Mevcut ve Olası Etkileri*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Fatih Yücel, Niğde.

91. ÜNVERMİŞ, Büşra, *Geleneksel Kazak Çocuk Oyunlarının Gelişim Alanları Açısından İncelenmesi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof. Dr. Mehmet Ekiz, Niğde.

92. ÖZGÜL, Işıl, *Tarihsel Bir Perspektifle Avrupa Birliği'nin Orta Asya Politikası*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Doç. Dr. Elif Şeşen, Niğde.

93. MAMİ, İnzhumarzhan, *Doğrudan Yabancı Yatırım ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Kazakistan Örneği*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Şahin, Niğde.

1.2. Doktora Tezleri

1.2.1. Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

2019

1. ASHIRKHANOVA, Karlygash, *Kazakistan'da Halk Hekimliği*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Nedim Bakırcı, Niğde.

2020

2. SHAIKENOVA, Gulshat, *Beksultan Nurjekeuli'nin "Ey, Dünya Ey!" Romanı Üzerine Dil ve Üslup Çalışması*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

3. YERTAYEVA, Perizat, *Kazak ve Kırgız Türklerinde Şeşendik Sözler*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Faruk Çolak, Niğde.

2022

4. BACAĞLI, Yılmaz, *Sultanmahmut Toraygirov'un Şiirleri Üzerine Bir İnceleme*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

5. ZHUMABEKOV, Yerzhan, *Kazakistan'da Toy, Tören ve Kutlamalar*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Faruk Çolak, Niğde.

2023

6. ZANA JALIL, Bılal Bılal, *Yazarı Bilinmeyen Mensur Bir Kıssa Kitabı (İnceleme-metin-dizin-ıtkıbasım)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Büyükakkaş, Niğde.

1.2.2. Avrasya Araşdırmaları Ana Bilim Dalı

2019

7. ZHUMABEKOV, Kuanysh, *Türkiye Türkçesi ve Kazak Türkçesinde Hayvan Adı İçeren Atasözleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

8. SALİEV, Meder, *Osmanaalı Sıdık Uulu'nun Eserleri Örneğinde Geçiş Dönemi Kırgızcası*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2021

9. TAIWAIKU, MIHERELA, *Rozi Sayit'in Şiirleri (İnceleme-Metin-Aktarma)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

10. ÇÖLOĞLU, RAŞİT, *Cusup Mamay'ın Toltoy Destanı (İnceleme-Metin-Dizin)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

2023

11. UMSUNAY, Zhumasheva, *Türkiye, Kazakistan ve Rusya'daki Ortaöğretim Ders Kitaplarının Değerler Açısından Karşılaştırmalı Analizi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

12. ABDAZIMOVA, Dılrabo, *Ötken Künler Romanı Örneğinde Özbek Türkçesi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Hikmet Koraş, Niğde.

1.2.3. Avrasya Araşdırmaları Merkezi Üzerinden Diğer Alanlar/Bölümlerde (Tarih, Sanat Tarihi, Sosyoloji, İktisat, Uluslararası İlişkiler, İletişim/Gazetecilik, Eğitim Bilimleri) Yapılan Doktora Tezleri

2019

13. MAIMAITIALI, Kasımu, *Devlerin Yükselişi: İktisat Politikalarının Çin ve Hindistan'ın Kalkınmasındaki Etkileri*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Fatih Yücel, Niğde.

2020

14. SADYKOVA, Damezhan, *Kuzey Kazakistan Ekonomik Bölgesinin Kalkınmasına Astana Şehrinin "Marka Şehir" Olarak Etkisi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Fatih Yücel, Niğde. (İktisat)

15. MENTEŞ, Osman, *2001 Yılı Sonrası Afganistan'a Eğitim Alanında Yapılan Uluslararası Yardımlar*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Mustafa Talas, Niğde.

2023

16. DİLAVER, Hatice, *Ortak Para birimi Kullanımı: Türk Devletleri Arasında Uygulanabilirliği*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman Prof. Dr. Fatih Yücel, Niğde.

Sonuç

Yapılan lisansüstü çalışmalara bakıldığında Nisan 2024 itibarıyla ilgili bölümlerde yüksek lisans bazında 93; doktora bazında 16 çalışmanın yapıldığı görülmektedir. Yine ilk yüksek lisans çalışmasının 1998; ilk doktora çalışmasının 2019 yılında yaptırıldığı tespit edilmektedir.

Daha ufuklu ya da orta ve uzun vadeli bir bakış açısıyla bakarsak dünyanın değişik yerlerinde çeşitli yönetim şekilleri altında varlıklarını sürdüren Türkiye ve Türk Dünyasındaki insanların ortak dil kullanarak anlaşabilmeleri için Millî Eğitim Bakanlıkları nezdinde

ilköğretim ve özellikle ortaöğretimin seçkin okullarında Türkiye Kıpçak lehçelerinden birisinin Türk Devletlerinde de Türkiye Türkçesinin zorunlu seçmeli ders kapsamına alınarak okutulmasının ileri de bu coğrafyalarda iletişim sorunun çözümüne büyük katkı sunacaktır.

Türk Dünyasına dönük proje, iş ve işlemlerine dönük akademik çalışmalarının birkaç kişinin sırtından yürütülmesi yerine üniversite-şehir ve ilgili diğer paydaşlarında işin içerisine katılarak kitap, sözlük ve diğer ortak çalışmalara katkı sunmalarının sağlanmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Akademik çalışmalar veya değişim programlarında araçlar kullanmak yerine devletin kendi insan kaynakları ve kurumlarının ilgili birimleri üzerinden yürütülmesinin daha önce yaşanan acı tecrübelerin bir daha yaşanmaması adına oldukça önem arz etmektedir.

Edebiyat, tarih, coğrafya, sanat tarihi, uluslararası ilişkiler, iktisat, eğitim bilimleri vb. bölüm öğrencilerinin eğitimlerinin belli dönemlerini Türkiye ve Türk Dünyasında yapacak ortak projeler ortaya konmasının Türkiye-Türk dünyası ülkeleri arasındaki işbirliklerinin artması, ortak kültürel mirasın korunması ve tanıtılması açısından büyük önem taşımaktadır.

Dikkat çekilmesi gereken bir husus daha vardır ki Türkoloji çalışmalarının geleceği, teknolojik gelişmeler ve globalleşmenin etkisi altında da şekillenmektedir. Dijital arşivler, elektronik veri tabanları ve yapay zeka destekli dil işleme teknolojileri, araştırmacılara yeni imkanlar sunmaktadır.

Türkoloji, küresel düzeyde ilgi gören bir alan olmaya devam edecek ve Türk dilleri, edebiyatı, tarihi ve kültürleri üzerine yapılan çalışmalar, hem akademik camiada hem de genel halk arasında daha fazla ilgi çekecektir. Bu disiplinin geleceği, multidisipliner çalışmalar ve uluslararası işbirlikleri ile daha da parlak olacaktır. Üniversiteler Türk Dünyasına katkı vermek üzere teknoloji ve yapay zeka üzerine çalışmalar yapan bölümleri de gerekli çalışmaları yapmaları noktasında teşvik etmelidir.

KAYNAKÇA

- Ayverdi, İlhan (2006). *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, cilt 3, O-Z. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat.
- Bişkin, Hacı Veli (2023a). “Niğde Ömer Halisdemir Ü. Türkolojiye Katkıları”. *Niğde Üniversitesi SBE Dergisi*, 5(2): 154-173.
- Bişkin, Hacı Veli (2023b). “Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinin Türkolojiye Katkıları Üzerine Bir Değerlendirme”. *Tarih Araştırmaları V*, Ankara: İKSAD, s. 383-389.
- Ergin, Muharrem (1960). “Türkoloji Bölümü Tez Çalışmaları I”. *TDED*, X: 133-160.
- Ergin, Muharrem (1961). “Türkoloji Bölümü Tez Çalışmaları II”. *TDED*, XI: 109-128.
- Gömeç, Sadettin (2003). *Türk Cumhuriyetleri ve Topulukları Tarihi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kılıçaslan, Zehra, Altuğ, Emel (2016). “Bibliyografya”. *Türk Kütüphaneciliği*, 30(2): 338-339.
- Özkan, Mustafa (1997). “Kuruluşunun 70. Yılında Türkiyat Enstitüsü”, *Türkiyat Mecmuası*, İstanbul, XX: 1-11.
- Türkkahraman, Mimar, Fidan, Serdal (2005). “Türk Dünyası ve Mana Etrafında Bütünleşme”. *Türkiyat Araştırmaları*, 2: 75-90.
- <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- <https://www.ohu.edu.tr/fenedebiyatfakultesi/turkdiliedebiyati>

